

meget større Landkommuner selv maa bære deres Administrationsomkostninger.

Det ærede Medlem mente, at man jo kunde tage Spørgsmaalet, jeg kunde fristes til at sige med en bekendt Vending, i to Tempi, saaledes at man først tog det Skridt at beholde et kongevalgt Medlem i den paagældende Kommunalbestyrelse, men beskikkede et andet Medlem til Formand, i hvert Fald indtil det maatte vise sig, om det kongevalgte Medlem, der antagelig vilde blive Retsbetjenten paa Stedet, opfyldte de Betingelser, der med Rette kunne stilles til en Mand, som skal staa i Spidsen for en Kommunalbestyrelse. Jeg indrømmer, at det er et Skridt henad Vejen. Men for det første maa det vel erindres, at i saa Fald blive Administrationsudgifterne nøjagtig de samme. Alt, hvad man nu har beregnet som forøget Udgift til Sekretærlønninger o. s. v., bliver selvfølgelig akkurat det samme, hvad enten der er et kongevalgt Medlem i Raadet eller ikke. Det kongevalgte Medlem skulde — saaledes forstod jeg ogsaa det ærede Medlem — i Virkeligheden kun sidde der for at være Statens tilsynsførende og altsaa være en yderligere Betyggelse for, at Kommunen blev styret i Overensstemmelse med de gældende Love, og uden at man foretog sig noget, der kunde siges at være til Skade for Kommunen. Jeg henviser her atter til det store Antal Landkommuner, hvor man ikke har nogen saadan Repræsentant, og hvor det hidtil mig bekendt er gaaet godt, og som er langt, langt større end en Mængde af vore Smaakøbstæder. Jeg indrømmer, at for de større Købstæders Vedkommende er Forholdet noget anderledes. Jeg tænker ikke her just paa Tilsynet. Jeg er ikke saa ængstelig og tror ikke, at der sker nogen Skade ved at gaa over til at lade Amtmanden føre Tilsyn med Købstæderne, ligesom nu med Landkommuner, som ere meget større end mange Købstæder; men jeg mener, at for de store Købstæder er Forholdet dog et andet end for de smaa, og største Delen af Købstæderne er dog ikke større, end mange Landkommuner ere. Jeg har allerede i Fjor under Forhandlingerne i det andet Ting — jeg har ikke slaet det efter og ved derfor ikke, om jeg ogsaa har haft Lejlighed til at sige det samme i dette høje Ting — haft Lejlighed til at udtale, at der ikke fra min Side skal være noget til Hinder for, dersom det Udvalg, der vil blive nedsat om Sagen, maatte ønske det, at tage det Spørgsmaal op til Overvejelse, om der eventuelt skulde gives Mi-

nisteren en Bemyndigelse til at kunne imødekomme. Ønsker fra de paagældende Byer, hvorefter de fik en Ordning svarende til den, man har i København, altsaa med en Magistrat med forskellige Afdelinger, for paa den Maade at lette det Arbejde, som jeg indrømmer, der ellers maa paalægges Formændene i de Udvalg, som man jo navnlig i de større Kommuner er nødt til at nedsætte for de forskellige Forvaltningsgrene. Men jeg kan ikke se, at det staar i nogen direkte Forbindelse med Spørgsmaalet om kongevalgte Formænds Bibeholdelse eller Ikke-Bibeholdelse. Det er et Spørgsmaal om, hvad der — navnlig i de større Byer — maa siges at være det mest praktiske for at faa den for Kommunalforvaltningen og ogsaa for Beboerne bedste Ordning.

I øvrigt er jeg enig med det ærede Medlem om, at Mangelen ved den nuværende Ordning, som det ærede Medlem udtrykte sig, væsentlig kan sammenfattes i det Udtryk, at man i mange Tilfælde faar en Byraadsformand, der i Henhold til hele den tidligere Virksomhed ikke kan have og ikke har de kommunale Interesser, den kommunale Erfaring, som er i saa høj Grad paakrævet. Jeg er enig i, at det er i Virkeligheden den eneste Mangel, der med Rette kan fremhæves, og jeg har heller aldrig sagt andet. Men det er ogsaa en meget væsentlig Mangel, og den alene bevirker jo ogsaa, at det ærede Medlem fandt, at der maaske var Grund til at give Byraadene Lov til at vælge til Formand, hvem de vilde; men saa skulde man desuden have siddende et kongevalgt Medlem. Nødvendigheden af at have et saadant kongevalgt Medlem siddende i Byraadet kan jeg ikke rigtig se. Jeg tror ikke, at en saadan Foranstaltning vil faa nogen større Indflydelse, medmindre den paagældende er saa kommunalt interesseret, at han ogsaa vil kunne bruges som Formand. Men der gives jo ikke noget Forbud mod at vælge Retsbetjente, en eller, for saa vidt der er flere Retsbetjente i en By, flere ind i Kommunalbestyrelsen. De kunne ikke tvinges til at tage Sæde der, men det turde være, at de, der ere interesserede i Kommunens Styrelse og have den fornødne Tid dertil, ogsaa vilde være villige til at tage mod et saadant Valg. Jeg gentager imidlertid, at dette at have et kongevalgt Medlem jo ikke i mindste Maade vedrører Spørgsmaalet om den Udgift, der er forbunden med at gaa over til, at Byraadet selv vælger Formand.

I øvrigt er Spørgsmaalet jo ikke alene